

Objectiu: els diners ràpids

RICARD CUGAT

L'Agustí treballa de vigilant de porta en una piscina. La feina no li agrada gaire però té un bon ambient de treball.

Són joves. Estudiants. Han decidit no marxar de vacances i treballar durant aquests mesos d'estiu. Diuen que necessiten guanyar diners ràpidament, per pagar-se la matrícula de l'any vinent i poder sufragar les "festes" sense demanar ni un duro als papàs. Viuen amb la família, saben que no poden marxar de casa, que els seus pares els mantenen, però els diners són imprescindibles i guanyar-los vol dir també disposar-ne sense donar compte a ningú.

La feina els hi ha arribat a través de coneguts: "Agafar el diari i trobar una feina és quasi impossible. A tot arreu et demanen que siguis jove, però que tinguis experiència, quin contrasentit!" Però aquesta característica no és cap garantia de felicitat laboral. Són feines que no tenen a veure amb els estudis que realitzen. Això sí, estan contractats. Treballen com a mínim vuit hores, però el sou no supera en la majoria de casos les cent-mil pessetes. Tanmateix, per ells és una petita fortuna.

Descobreixen què és la rutina laboral, el can-

Són estudiants i treballen els mesos d'estiu. Busquen el diner ràpid, sense esperar currículum.

sament i un cert buit emocional, aquell que se't presenta quan la feina ocupa la major part del temps i les aficions queden arraconades. Aquesta feina no els donarà currículum, però els deixarà ben clar que no és de cap manera el sostre laboral a què volen arribar. Ara per ara l'atur no els preocupa en excés. Queda lluny. Encara han d'acabar els estudis i tenen l'esperança de trobar una feina d'acord amb els coneixements apresos. El treball de temporada és això: diner ràpid i oblit al setembre.

L'Agustí és un estudiant d'econòmiques a qui fascina el rugby i el futbol americà. Alt i fort, va al gimnàs i fa peses per estar en forma i sentir-se bé. Té 22 anys. A finals de maig va començar a donar veus a parents i coneguts per aconseguir una feina per als mesos de juliol i agost. "Em vull pagar la matrícula i tenir diners per als meus divertiments" i començar a alimentar la realitat d'un d'aquells somnis que sempre li han fet pessigolles a l'estómac, comprar-se una Harley Davidson. Treballa de vigilant de porta en una piscina. Va aconse-

RICARD CUGAT

La María José treballa en una cadena de muntatge. Intenta gaudir del temps lliure que li queda i no vol que aquesta feina la condicioni.

guir la feina a través del pare d'un dels alumnes a qui dona classes durant l'hivern. Treballa tots els dies de la setmana.

"La meua jornada laboral per contracte són quaranta hores setmanals, repartides de dilluns a diumenge. La resta me les compten com a hores extres. La feina consisteix a controlar la gent que entra a la piscina que no és sòcia, seguint els criteris que marca l'empresa: volen que sigui una piscina de caire familiar. Per tant, s'intenta evitar qualsevol mena de persones que puguin causar problemes. Es tracta de defensar els interessos de la majoria de clients. La feina en si no m'agrada, de vegades tinc complex de policia, però l'avantatge és que m'agrada l'ambient de treball i amb l'amo hi tinc molt bon rotllo."

La María José té 23 anys. Estudia psicologia i vol especialitzar-se en psicologia clínica infantil. Aparentment no diria ningú que la seva música predilecta és el *heavy metal*, el *trash*, el satànic i el rock dur. I no és cap esnobisme. Li agrada sentir-se independent, per això té molt clar que els diners són imprescindibles per dignificar la seva vida. La feina que li van oferir no era gaire atractiva, treballar en una cadena de muntatge d'una fàbrica, però era una oferta segura, li la va facilitar un amic dels seus pares. Sap que hi aguantarà perquè només són dos mesos. Després tan sols vol oblidar-se'n.

"M'aixeco a un quart de sis del matí. Marxo cap a la fàbrica i abans de les sis he de fixar, perquè si no em posen falta. A les sis en punt sona la sirena, comença el torn del matí. Quan entro a la fàbrica em poso una bata blau cel, perquè jo sóc una peona. Els tècnics porten una bata blau-marí i els caps de planta van

amb bata blanca. Entro en una nau molt gran, plena de màquines, on no hi ha plafons ni parets que separin els diferents sectors. El primer dia trobava a faltar la llum del dia, tota l'estona mirava cap a les petites finestretes que es troben als laterals. Després t'acabes acostumant als llums que t'enfoquen des del sostre. Sec en una cadireta i em poso a muntar peces. La setmana passada em vaig passar tots els dies agafant una peça i posant-la a la màquina, agafar i posar, agafar i posar, així tot el dia. Entro a les sis i surto a un quart de tres. Tenim un quart d'hora per esmorzar i si durant la feina vols anar al lavabo has de demanar permís a un tècnic. És difícil poder parlar amb les companyes, encara que no parís de treballar. No els agrada als superiors. No tens ni ganes de pensar, les mans et van soles i el cap parat. I després, de cop, canvies radicalment. Comences a pensar i pensar i acabes feta pols. Un cop sona la sirena surto corrents, fitxo i marxo de la zona industrial. Intento arreglar-me-les per poder guanyar cinc minuts sense fer res. De veritat, cinc minuts sense mirar la cadena són reconfortants al màxim, és una festa. A la tarda intento gaudir del temps lliure tot el que puc, perquè si no la feina em condicionaria i això és el que no vull que passi, perquè no és una feina per tota la vida i, què carall, és estiu."

El Joan té 21 anys. L'uniforme que li toca portar —camisa color beix i pantaló de pinces— el fa més esllanguit del que és. El seu punt d'excentricitat es fa evident: cabell tenyit de ros coent, un cabell que ja li ha crescut i que neix d'arrel ben fosc. Però no se'l tallarà fins que es pugui fer una treneta. Tanmateix, res d'això importa alhora de posar-se a la feina. Treballa en una croissanteria d'una gran superfície comercial i el tracte agradable no se li acaba encara que no estigui d'humor. Diu que té un compromís amb l'amo, un amic del nòvio de la seva germana. Li queden algunes assignatures per acabar el COU. Viu amb els pares.

"Entro a dos quarts de vuit del matí i durant dues hores coc les pastes i preparo els entrepans. A les deu obro la botiga i atenc el públic. Al principi era divertit, perquè aprenia coses noves, adquiria una experiència. Ara ja no m'agrada aquesta feina perquè no m'aporta res i no té cap tipus d'al·licient. La veritat, treballar en una cosa que no t'agrada és empipador i sento resignació. A més, sempre corro. Durant tot el dia haig d'atendre el públic, controlar les pastes, posar-ne a coure de noves, preparar la cafetera, netejar... Quan acabo la feina estic rendit i m'emprenya perquè després estàs tan cansat que no fas res de profit. T'adones que només vius per treballar i als 21 anys això és un fàstic. M'agradaria fer tantes altres coses! Però no tinc temps, tinc un horari que haig de complir, no hi ha alternativa".

El contrast d'opinions és inevitable. Són tres

exemples, tres casos semblants i alhora diferents. Tres jornades particulars que ara es contrasten...

—*En què inverteix els diners que esteu guanyant aquest estiu?*

MARÍA JOSÉ: Són per a pagar-me la matrícula.

AGUSTÍ: A mi enguany la matrícula em costarà cent papers llargs.

—*Però els vostres pares us la poden pagar.*

AGUSTÍ: Quan tens 22 anys et comences a plantejar que potser és tenir massa barra, oi?

JOAN: Home, de fet ens mantenen, per això penses que no els hi pots demanar més. Sento que ja és hora que m'espavili. I els calers també et donen una llibertat i una independència i un no donar comptes de certes coses que...

AGUSTÍ: Més que res és el fet de sentir-te còmode amb tu mateix. Si jo puc pagar-m'ho, per què collons haig de permetre que algú altre m'ho pagui? Jo no em sentiria bé.

—*Durant l'any feu alguna altra feina?*

TOTS: Donem classes particulars.

—*No us heu plantejat invertir l'estiu en viatges?*

AGUSTÍ: I qui me'ls paga?

MARÍA JOSÉ: És molt millor, però si no tens diners...

JOAN: Fer-ho, ho pots fer, però...

AGUSTÍ: És qüestió de prioritats.

—*I quines prioritats teniu?*

TOTS: Els diners.

—*Es pot viatjar per molt pocs diners.*

AGUSTÍ: Sí, però llavors durant l'any estàs molt penjat.

JOAN: I de vegades els viatges barats costen de trobar. Falta informació.

—*Viatjar no deu ser una de les vostres prioritats.*

JOAN: Sí que ho és.

MARÍA JOSÉ: Per mi també ho és, però no ho puc fer.

—*Hi ha un factor comú entre vosaltres i és que heu trobat la feina a través de parents o amics. Creieu que és la via més fàcil i normal?*

JOAN: És la més ràpida.

AGUSTÍ: És la més normal.

MARÍA JOSÉ: Normal no ho sé, però ràpida segur.

JOAN: De feina en trobes sempre, perquè n'hi ha. Però potser no és la que vols. Ara, quan vols guanyar calers ràpid t'empasses el que faci falta i ja tindràs temps de trobar una feina millor.

—*Què us reporta aquesta feina?*

MARÍA JOSÉ: Res. Només sé que treballaré dos mesos a la fàbrica i si puc no hi tornaré mai més.

AGUSTÍ: Jo m'ho passo molt bé. Intel·lectualment no aprenc res, però pel que fa al tracte amb la gent, aquest treball m'ensenya molt.

En Joan s'avorreix preparant i venent pastes. La feina ja no li aporta res però, si més no, ha après a portar una rutina.

JOAN: I el fet de tenir un horari, et comporta una disciplina que a la llarga t'has d'imposar. Perquè arriba un punt que t'has de centrar i aquesta disciplina la pots aplicar a altres coses que després faràs.

AGUSTÍ: Mesures les teves forces i saps el que pots i no pots fer.

—*Creieu que aquesta feina és un entrenament per quan entreu al món laboral?*

JOAN: Per mi sí. No el tipus de feina en si, sinó la rutina que portes.

AGUSTÍ: Aprendre que la cosa rutinària no ho sigui tant. A donar-li un caire nou cada matí.

MARÍA JOSÉ: A mi no em serveix de res, perquè sé que la feina que faré més endavant no serà rutinària i la que faig ara només és això.

—*A partir de l'experiència que teniu ara, us fa mandra o us fa por entrar en el món laboral?*

AGUSTÍ: No, a mi el que em fa por és no poder entrar-hi.

MARÍA JOSÉ: No em fa por, perquè jo tinc bastant clar el que vull fer i el que tinc ganes és de poder fer-ho.

JOAN: Faig una feina que no m'agrada i que no desitjo per al meu futur, però sóc optimista.

—*Us sembla que esteu perdent el temps?*

TOTS: No.

AGUSTÍ: Sempre és important provar coses.

JOAN: Tot són experiències.

MARÍA JOSÉ: A mi aquesta feina no m'aporta res, però no estic en condicions de triar. Els vostres treballs poden ser una mica creatius, però jo l'única creativitat que em puc inventar és la manera d'escaquejar-me cinc minuts.

Montserrat Serra